

1. Překladová rozcvička

Přeložte, aniž byste se dívali do učebnice:

1. ((třeba (co) stihnout))... dokud neprší – *Kým neprší*

Ame-ga furanai uči-ni

2. ... během (*počas*) letních prázdnin

Nacujasumi-čú

Nacujasumi-no aida

3. ... dokud vám neklesne horečka – *Kým vám neklesne horúčka*

Necu-ga sagaranai uči ni

Necu-ga sagaru-made kono kusuri-wo zenbu nonde kudasai.

4. ... dokud nebude večerka („nezavřou bránu“) – *Kým nebude večierka*

Mongen-made-ni

5. ((třeba (co) stihnout))... dokud se nezavře (než zavřou) obchod – *Kým sa nezavrie obchod*

Mise-ga šimaranai uči-ni

(Mise-wo) todžinai uči-ni TODŽI-R-U

Mise-wo šimenai uči-ni

(šimerarenai uči-ni)

6. ...zatím, co budu pryč - *Kým budem preč*

Rusu-no aida-ni

Rusu-no uči-ni

Rusu-no toki

Dekakete iru aida-ni

Přísluvečné určení počtu (číslovka+numerativ, zájmeno (mina...))...

4: jon-/ši- (výjim. jo-: jodži, jonin)

San-bon

x

Jon-hon

Džú < žiu < žipu

Džú + fun = džuppun, džippun

3 prsteny

základní slovosled:

1. Micu-no jubiwa-ga V.

U -ga, -wo, -WA, (-MO) je běžnější:

2. Jubiwa-ga // micu V.

2b Micu // jubiwa-ga V.

Žurnalisticky, formální styl apod.:

3. (žurn.) Jubiwa-sanko-ga V. (jubiwa-micu-ga)

Složená slovesa

jde o slovesa se strukturou:

2. základ (první sloveso) + druhé sloveso

1. – příponové sloveso vyjadruje spůsob/fázovost

příponové sloveso býva **obyčajne** *predmetové* (vt):

つける = priloženie, pridanie, „pri-“

はじめる = začať

おわる = skončiť, dokončiť, „do-“

かける = začať, „roz-“

だす = smerom von, „vy-“

入れる、こむ = smerom dovnútra, „do-/v(o)-“

きる = dokončiť do úplna, urobiť všetko (tabekiru = zjesť všetko)

つくす = vyčerpať, urobiť všetko (cukaicukusu = použiť všetko, „vypoužívať“)

はたす = všetchno

なおす = pře-, znovu, nově něco udělat, opravit (kakinaosu = přepsat, iinaosu = říct jinak)

ale – NB - väzba celej zloženiny ostáva taká, akú má **pôvodné** sloveso:

2-hadžimeru, 2-dasu, 2-owaru.

„vi“ aj „vt“:

が 走り出す rozbehne sa.

を 取り出す

が 駆けつける

を 投げつける

- だす

思い出す spomenúť si, spomínať.

考えだす 1. vymyslieť. vymyslieť si (výhovorku). 2. pripomenúť si, spomenúť si. 3. zamyslieť sa (= kangaehadžimeru)

- つける

はせつける = pribehne

かけつける = pribehne

を 聞きつける = začuje (vzlyky)

投げつける = hodí (smerom na)

ピストルを突きつける = namieri pištoľ

- こむ

投げ込む = vhodit' (dovnútra)

読み込む = načítavať (program – v PC, z netu)

- かける

話しかける = osloví, prihovori sa (komu)

しかける :

1. začať (čo), pustiť sa do 2. nastaviť, nastražiť (bombu) 3. vyvolať (hádku), začať (vojnu)

人に話を仕掛ける

座ろうとしかけて

爆弾を仕掛ける

戦争を仕掛ける

喧嘩をしかける

pustiť sa do oslovovania ľudí

keď si išiel sadnúť

nastražiť bombu

pustiť sa do vojny

vyvolať hádku

- つくす = vyčerpať, „všetko“ (urobiť)

使い尽くす

- きる = úplne, celé

食べきれない = nevládzem zjesť všetko

乗り切る = prekonať, zvládnuť, dostať sa cez (ťažkosti)

- かねない = nemám problém s ..., bez ťažkostí (robím...)

-KOSU, -KOERU

乗り越す norikosu = prevezie sa, zabudne vystúpiť

乗り越える norikoeru = prelezie (plot); prekoná (prekážky)

2. – *predponové slovesá*:

prvé sloveso vyjadruje spôsob, druhé celkovú činnosť:

取り替える vs. 替える

叩き割る = rozbiť kladivom

押し入る (– いる !) = vlámať sa

3. – *potenciálny tvar je vlastne tiež pôvodne zložené sloveso – príponové je tam eru=získať*. Toto sloveso sa však zachovalo aj ako samostatné v ustrnulej fráze z klasického jazyka:

止むを得ない „nedá sa zastaviť“ = nedá sa vyhnúť:

1. それは止むを得ないことだ。

2. 止むを得ない場合には

3. 止むを得ない事情のために

1. To sa nič nedá robiť.

2. V prípade nutnosti, Ak bude treba

3. „Kvôli neodkladným okolnostiam“, Z neodkladných dôvodov.

4. obě složky mohou fonicky splynout:

FUKI-

fuki-tobasu = odfouknout

futtobu (z fuki-tobu) = být odváť (větrem)

HIKI-

hikkakeru (z hiki- + kakeru) = (...-ni hikkakeru) zaháknout, zavěsit. zachytit (se o něco)

hikkosu = stěhovat se

SLOVÍČKA náslech L4

Hošoonin = ručitel, garant

oote-no = velký

Sorega... = „No, ...“

tašika = tuším (o něčem minulém), „zdá se mi“, „pokud se nepletu“

saitei = minimálně, nejméně

cumori WA nai

...-U cumori-desu.

Zápor: -U cumori-**wa nai**

jamerumai

-U + mai = zápor od „daró“, tj. -nai daró

tenšoku = změnit zaměstnání

zuibun = poměrně, dost

-oo to suru = vyjadřuje VLASTNOST. „on to nebude dělat“

-ni awasete =

-ni au 仕合う = sedět, vyhovovat

-ni awaseru = přizpůsobit

-ni awasete = ve prospěch, pro

teinen-made = do důchodu

džóken-ga ii = jsou (tam) dobré podmínky

...n-de? = tk.

-no da? (-no desu ka) : ...-no **dai?** /de/

Sloveso + -ka : ...-**kai?** /ke/

-ni muite iru = hodím se (na práci), vyhovuju; inklinuju

-wo ikasu = uplatnit

sewa-zuki = rád se starám (o lidi)

-hoo da. = „spíš“ je(takový)

dourjou = kolega

Gobusata-suru = dlouho se Vám neozval

-oo **ka** to omotte iru (x -oo to omou)

uvažuji, jestli ne-... (x chci/hodlám ...)

ičinin-mae-ni naru = osamostatnit se, udělat se pro sebe

-U/TA wake-de-wa nai. (x wake-**ga** nai = neexistuje, aby...)

Ne že by...

-ni meiwaku-wo kakeru = obtěžovat

kjúka-wo toru = vzít si volno